

*Koning Jozef
is een echte bargebroek*

Toneelstukje voor kinderen in twee bedrijven

door

GONNY SMEULDERS - VELTMAN

ONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **KONING JOZEF IS EEN ECHTE BANGEBROEK** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **GONNY SMEULDERS - VELTMAN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © 1990 Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

HENDRIK - poortwachter, houdt van de genoegens van het leven

TOOS - keukenmeisje, flirterig typetje

GERRIT - dief, ijdel en niet bepaald op zijn mondje gevallen

SJEIK ALIBANALI - in werkelijkheid is het Gerrit, die zich voor "sjeik" uitgeeft

KONINGIN SOFIA - lieve, zorgzame vrouw

TANTE GERTRUDE - tante van Sofia, verstandige, oudere vrouw

KONING JOZEF - door een ongeluk een echte bangerik geworden

JAN-WILLEM - lakei, vaderlijk figuur, plichtsgetrouwe bediende

LOCATIE:

Tuin van het koninklijk paleis. Op het achterplan is er over de hele breedte een hekwerk met in het midden een deurtje. Rechtsachter in de tuin staat een poortwachtershuisje. Linksvoor staan een tuinbank en een tafeltje. Het paleis is denkbeeldig rechtsvoor. Bomen en struikjes completeren het geheel.

EERSTE BEDRIJF

Hendrik staat niet bepaald in actieve houding voor het poortwachtershuisje. Af en toe neemt hij een slok uit een fles die hij in het wachtershuisje verstopt heeft. Met zijn mouw van zijn uniformjasje veegt hij zijn mond schoon, boert vrij-uit en zet de fles weer op zijn plaats terug.

HENDRIK: Hè, daar knapt een mens van op! *(kijkt op zijn horloge)* Snotverkoffie, het is alweer tijd om het hekwerk te gaan controleren! Nou, daar gaat ie weer... *(hij haalt een grote sleutel tevoorschijn en opent de deur van het hekwerk. Aan de andere kant van het hek rukt hij hier en daar aan de tralies om te voelen of ze nog goed vastzitten. Al gauw komt hij terug. Net als hij de sleutel in het slot wil omdraaien, voelt hij twee handen voor zijn ogen. Het zijn de handen van Toos, die hem stiekem van achteren vanuit het paleis heeft beslopen)*

TOOS: Ra ra, wie ben ik?

HENDRIK: Wel snotverkoffie nog an toe! Is me dat schrikken! *(grijpt theatraal naar zijn hart)*: Toosje, Toosje, ik sta gewoon te bibberen op mijn benen!

TOOS *(spottend)*: Je lijkt de koning wel! Die schrikt ook overal van. Een echte bángebroek!

HENDRIK: Houd je mond toch dicht Toos! Daar moet je niet mee spotten. 't Is helemaal niet leuk. Koning Jozef kan er niets aan doen. Hij is alleen zo schichtig en bang sinds die bloempot van het balkon op zijn hoofd is gevallen. Je weet best dat koning Jozef vóór dat ongeluk voor niets of niemand bang was!

TOOS: Dat kan allemaal best zijn. Maar het werkt op mijn zenuwen. Ik liet gisteren per ongeluk mijn stofdoek vallen en dáár schrok hij zelfs van! Hij sprong bijna tegen het plafond van schrik.

HENDRIK: 't Is jammer dat de hofarts hem niet kan genezen. Hij kan de koning alleen maar wat kalmeringstabletten geven en er het beste van hopen.

TOOS: Nou, die tabletten helpen blijkbaar niet veel! *(vleierig komt ze bij Hendrik staan)*: Maar nu iets anders.... *(ze slaat haar armen om zijn hals heen)*: Ben je niet blij dat ik gekomen ben?

HENDRIK *(slaat op zijn beurt zijn armen om haar middel heen en streelt zachtjes de rug van het meisje)*: Tuurlijk Toosje, dat weet je toch! Maar ik moet nu werken.

TOOS *(spottend)*: Noem je dat werken! Een beetje voor een hokkie staan. *(ze pakt hem de helm af en zet hem op haar hoofd. Dan gaat ze in correcte houding voor het wachtershuisje staan)*: Zie je wel, dat

kan ik ook. Ga jij mijn werk maar doen. Ik moet nog vijf emmers aardappelen schillen voor vandaag en in de linnenkamer de lakens en slopen strijken.

HENDRIK (*zet de helm weer op zijn eigen hoofd*): Nee dank je! Mijn baantje bevalt me prima.

TOOS: Dat kan ik me voorstellen. (*slaat weer haar armen om hem heen*): En heeft deze superhardwerkende poortwachter nog wél even tijd voor een piepklein kusje van zijn lieve Toosje?

HENDRIK: Tuurlijk, mijn klein knuffeltje... (*hij omhelst haar en wrijft liefkozend zijn neus langs die van haar*) ... mijn kleine eendepoepie

TOOS: (*verontwaardigd*): Eendepoepie? Jouw troetelnaampjes worden steeds mooier zeg! (*vleit zich weer tegen hem aan*): Maar waar blijft mijn kusje?

HENDRIK (*kwasi-geschrokken*): Goh, ik weet opeens niet meer hoe je kusjes moet geven! Heb jij pech, Toosje!

TOOS (*geeft hem plagend een stomp in zijn buik*): Nou, dat zal ik je wel weer leren hoor! Kom jij mij maar eens meehelpen in het linnenkamertje.... (*beiden gaan rechts af*)

Buiten het hek loopt een man in gebogen houding. Voorzichtig om zich heen kijkend, gaat hij naar het deurtje. Het is Gerrit die op dievenpad is. Over zijn schouders draagt hij een juten zak. Wat het meeste aan hem opvalt, is zijn ontzettende nette broek die erg afsteekt bij zijn overige versleten plunje. Met aandacht bestudeert Gerrit het slot van het deurtje. Tot zijn verbazing ontdekt hij dat de sleutel er aan de tuinkant nog insteekt. Voorzichtig opent hij het deurtje en stapt de tuin in. Met een zakdoek veegt hij het zweet van zijn voorhoofd.

GERRIT: Nou, da's een meevaller! Nou hoef ik tenminste niet over dat hek te klimmen. Ik moet er niet aan denken dat ik aan de punten van tralies blijf hangen. Dan zouden er gaatjes in mijn nieuwe broek kunnen komen. (*strijkt denkbeeldige pluïsjes van zijn broekspijpen*): Nou ja, nieuw! Tweedehands uiteraard. Ik heb hem vorige week van de slager gejat. Het was zijn zondagse! Maar Gerritje loopt er nu tenminste weer netjes bij. (*nadenkend*): Maar wat raar dat die sleutel op het slot zat. Die mensen mogen hier wel uitkijken. Straks krijgen ze nog ongewenst bezoek! (*grinnikt*) Van iemand zoals ik bijvoorbeeld. (*kijkt om zich heen*): Het is hier wel een sjeike bedoening zeg. Moet je dat huis zien! Wat een kast! Daarin staan vast een heleboel mooie dingetjes. Nét iets voor Gerrit! Ik denk dat ik maar eens een touw ga halen om een kijkje te nemen. Ik zie al dat ik

via dat balkon daarboven zó binnen ben..... (*bestudeert de voorgevel*): Eerst mijn linkervoet dáár... en daar mijn rechter... (*opgewekt*): Ja hoor! Het is een fluitje van een cent! (*kijkt naar de sleutel die hij nog altijd in zijn hand heeft*): En hiervan zal ik maar een kopietje maken. Een eigen sleutel kan me nog goed van pas komen als ik hier vaker moet zijn. (*hij verlaat de tuin op de manier waarop hij gekomen is*)

Vanuit het paleis klinken er kreten van iemand in doodsangst. Het is de koning die voor de zoveelste keer geschrokken is ..... Koningin Sofia en Tante Gertrude komen vanuit het paleis de tuin in. De koningin huilt hartstochtelijk. Tante Gertrude heeft troostend haar arm om de schouders van de jonge Koningin Sofia geslagen. Beiden gaan op de bank zitten.

KONINGIN SOFIA: Oh, tante Gertrude! Ik weet gewoon niet meer wat ik met mijn man aan moet. Hij schrikt overal van! 't Is toch belachelijk om zo te schreeuwen als er een uitgebloeid bloemetje van een kamerplant afvalt!

TANTE GERTRUDE (*sussend*): Ik weet het, ik weet het Sofia.

KONINGIN SOFIA: En dat allemaal door de schuld van zo'n stomme bloempot!

TANTE GERTRUDE: Die bloempot kon er ook niets aan doen dat hij van het balkon waaide.

KONINGIN SOFIA (*opstandig*): Dan is de wind dus de schuld van alle ellende!

TANTE GERTRUDE: Kom kom, laat je nu niet zo gaan Sofia. Wat zijn dat voor onvolwassen gedachten voor een koningin... (*ze haalt een zakdoek tevoorschijn*): Droog hier je tranen maar eens mee af.

KONINGIN SOFIA (*pakt de haar aangeboden zakdoek gehoorzaam aan en veegt er de waterlanders mee weg. Daarna snuit ze luidruchtig haar neus*)

TANTE GERTRUDE (*droogjes*): Goed dat je man het niet kan horen. Anders sprong hij van schrik de wolken in

KONINGIN SOFIA (*schiet in de lach*): Oh tantetje, ik zie het al vóór me!

TANTE GERTRUDE: Ik ben blij dat je weer kunt lachen. Dat heb ik je al wekenlang niet meer zien doen.

Vanuit het paleis komt een lakei op de vrouwen toe. Op een dienblaadje heeft hij twee glaasjes frisdrank. Hij blijft bij de dames staan en buigt eerbiedig.

KONINGIN SOFIA: Wat is er Jan-Willem?

JAN-WILLEM (*schraapt zijn keel*): Excuseert u mij. Ik ben zo vrij geweest u de drankjes maar ná te brengen.

KONINGIN SOFIA: Uitstekend gedaan, Jan-Willem. Heel attent van je.

JAN-WILLEM (*zet de drankjes op tafel neer en blijft daarna met het dienblad onder zijn arm geklemd eerbiedig staan wachten*): Had u nog iets anders gehad willen hebben?

KONINGIN SOFIA: Nee, dank je. Maar weet jij misschien waar mijn man op het ogenblik is?

JAN-WILLEM: Zijne majesteit heeft enige kalmeringstabletten tot zich genomen en zich nu in zijn slaapvertrek teruggetrokken.

KONINGIN SOFIA: Oh! Dank je Jan-Willem, dat was alles. Je kunt nu gaan. (*Jan-Willem gaat buigend rechts af*) Arme Jozef! Misschien vindt hij in bed tenminste wat rust. (*zuchtend*): Nu maar hopen dat er geen vlieg of mug om zijn hoofd gaat zoemen.

TANTE GERTRUDE (*heeft ondertussen diep nagedacht*) Fiaatje, ik heb misschien een oplossing voor het angstprobleem van je man!

KONINGIN SOFIA: Oh tante, als dát zou kunnen!

TANTE GERTRUDE: Ik herinner me opeens dat jouw moeder toen ze kind was, ook nogal bangelijk was. Ze schrok van het minste of geringste, net als jouw Jozef nu.

KONINGIN SOFIA: Had ze óók iets op haar hoofd gekregen?

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto